

Prolog

1786

Det er en grå og stille morgen, da Christine føres ud til klippen ved havet. Kærrens hjul knirker, og gruset knaser under hestens hove, ellers høres ikke en lyd. Ikke engang vinden eller fuglesang.

Der er ikke kommet ret mange. Ud over soldaterne, præsten og protokolføreren er der kun otte, så vidt Christine kan tælle. Fiskere og gamle fiskerkoner, og så et par børn. Christine ville ikke selv have ønsket, at hendes barn skulle overvære sådan noget.

Hun er så træt, at hun ikke gør modstand, da de skubber hende ned af kærren og fører hende op på klippen. Men da hun får øje på bøddlen med sværdet, brænder det i øjenkrogene, og tårerne begynder at løbe ned ad kinderne på hende.

“Jeg har ikke gjort noget,” siger hun, men der er ikke nogen, der hører efter.

I nat hviskede kvinden i nabocellen, at Christine var heldig: Skarpretteren er en dygtig mand. Han er kommet hele vejen fra Tavastehus, og han er kendt for at kunne sit kram. Han plejer ikke at drikke aftenen før en henrettelse, og hans sving med sværdet er hårdt og præcist. På den måde mærker den dødsdømte knap nok, at livet slutter, og det gør slet ikke ondt.

Men Christine vil ikke, at hendes liv skal slutte. Ikke endnu. Hun er jo så ung.

“Kristina Simonsdatter,” begynder præsten, en lille mand i en mørkeblå præstekjole. Hans paryk sidder skævt under hatten.

Hun hedder ikke Kristina Simonsdatter, men det er omsonst at forsøge at korrigere dem.

“Retten har fundet dig skyldig i barnemord.”

“Jeg har ikke myrdet nogen,” mumler Christine, men ingen hører hende.

“Du skal halshugges, og din krop brændes på bålet.”

Præsten taler videre, men Christine spejder ud over havet.

Tænk nu ...

Tænk nu, hvis hun fik øje på Paukeslageren, som nærmede sig derude i tågen!

Ville de lytte til hende, hvis hun bad bødlen vente, til skibet havde lagt til? Så skulle de alle sammen få at se! At hun ikke har myrdet nogen!

Men der er bare gråt derude. End ikke den mindste lille jolle er at se.

“Har den dømt et sidste ord?”

Hun tøver og nikker.

Præsten tier, og Christine rømmer sig.

Hun har grædt og skreget så meget, at hun er fuldstændig hæs. Bare stemmen ikke svigter, nu, hvor hun skal bruge den for sidste gang.

Hun beslutter at tale på sit modersmål. Måske forstår folkene på klippen hende ikke, men det skal være rigtigt. Det er vigtigt.

Hun oplader sin røst og mærker, at stemmen holder. Og jo mere hun taler, desto mere tager vreden over. De sidste ord bliver skreget ud.

“Hør en moder. I henretter en uskyldig kvinde. I kan tilintetgøre min krop, men I kan ikke dæmpe min vrede. Jeg tilgiver jer aldrig! Må dette sted være forbandet til den dag, retfærdigheden sker fyldest. Må ingen træer vokse på denne klippe, og må frygtelige ulykker ramme dén, der vanærer stedet. Mit barn lever, hører I? Han lever!”

“Ja tak, så tror jeg, vi fortsætter,” afbryder præsten.

Bødlen træder et skridt frem.

Christine ser ham lige i øjnene, som er det eneste af hans ansigt, der er synligt gennem hullerne i hættten. Et par blegblå, udtryksløse øjne uden vipper.

Så lader hun sig falde på knæ.

“S’il vous plaît, monsieur,” siger hun.

Nogle timer senere, da skyerne endelig spredes, er der knap nok noget tilbage af den kvinde, der blev kaldt Kristina Simonsdatter. Asken fra bålet er blevet spredt af vinden; det meste er blæst hen over det sumpede område, der ligger ved klippen.

Protokolføreren er tilbage ved sin skrivepult i kancelliet efter morgens henrettelse. Hans mave knurrer højlydt, men selvom han i løbet af sin karriere har overværet flere hundrede henrettelser, har han aldrig rigtig nogen appetit bagefter.

Han dypper pennen i blækhuset.

Det vigtige er, at datoen, dommen samt navnet på den dømte og på bøddlen stemmer.

Sådan, ja.

Han tøver lidt, men beslutter så også at notere lidt af dét, den dødsdømte kvinde sagde. Det var jo en rigtig brandtale — synd, at så få forstod hende. Selv havde han lært lidt fransk på universitetet, da han var ung.

Nå, hvad var det nu ...

“Uskyldig. Barnet lever. Må dette sted til evig tid være forbandet, ingen træer skal vokse, frygtelige ulykker skal ramme efterverdenen.”

Det var vel mere eller mindre dét, hun sagde.

Punktum.

Så skal protokollen bare ligge opslået, til blækket er tørt. Og se nu dér: Nu kunne han faktisk godt klemme en bid ned.

Helsingfors 1915

Kapitel I

Direktøren

Måske kommer du spadserende ned ad boulevarden en Efterårsdag, når træerne har tabt næsten alle blade. Du går forbi pigeskolen og fortsætter et lille stykke ned mod havnen. Så kaster du tilfældigvis et blik op mod det brune hus med de mange balkoner. Du skal ikke stille dig op og kigge alt for længe, for det er et farligt sted at stå: Droscherne og kærterne fra havnen tordner forbi i en forskrækkelig fart.

Men lad os sige, at du får øje på nogen i et vindue på tredje sal.

Det er en lille buttet dreng med tykt, krøllet hår, der sidder dér i vinduet og kigger ud.

Du må gerne vinke. Men det er ikke sikkert, jeg tør vinke tilbage. Faktisk ville jeg nok ikke engang turde tro på, at det var mig, du vinkede til. Men jeg ville blive glad over, at det måske var sådan, det forholdt sig.

Jeg hedder for resten Viktor.

Jeg længes tilbage til Paris hver eneste dag, og det siger jeg ikke for at være fin på den.

Det var dér, jeg blev født og boede de første år af mit liv.

Vi havde det hyggeligt, mor og jeg og vores unge pige, Angeline. Mor tilbragte næsten hver aften i operaen, men om formiddagen var hun som regel hjemme i lejligheden på Avenue de Wagram. Så løb Angeline ned til boulangeriet og købte dampende varmt brød, som vi spiste med smør og abrikosmarmelade.

Lejligheden var altid fuld af blomster. Der var så mange, der ville hylde mor efter forestillingerne i operaen. Hun tog kun de allersmukkeste buketter med hjem. Hvis nogen forærede hende gule blomster, bad hun Angeline sætte dem ind i børneværelset, fordi min yndlingsfarve er gul.

Ikke langt fra vores lejlighed lå der en park, som blev helt kanariegul hvert forår, når tulipanerne og guldregnen blomstrede. Det var ligesom at være inde i en solstråle. Dengang tænkte jeg, at det måtte være det smukkeste sted i hele verden.

Det føles alt sammen, som om det er meget længe siden. Og alligevel er det kun et år siden, vi steg af toget i Helsingfors, mor og jeg.

Mor græd hele vejen fra jernbanestationen hjem til mormor og morfar. Jeg turde ikke spørge hvorfor, men kom også selv til at græde lidt. Nok mest på grund af Angeline. Hun blev i Paris, da vi rejste, og måske får jeg hende aldrig at se igen.

Men ellers kan jeg huske, at jeg syntes, det var spændende at skulle flytte til Helsingfors. Jeg havde bildt mig ind, at der ville være meget koldt, at der ville ligge snedriver overalt, og at rener ville kigge frem mellem træerne med deres store, smukke øjne.

Sådan blev det slet ikke. Der var omtrent lige så varmt som i Paris, men alting virkede på en eller anden måde mere gråt. Ligesom når man tager et fotografi: Det hele ligner sig selv, men farverne er væk.

Sådan føltes Helsingfors, min nye hjemby, den dag i oktober sidste år, da vi flyttede hertil.

Jeg forsøger at lade være med at tale om Paris. I skolen synes de, jeg praler, når jeg gør det. Også magister Lagus.

“Nå, hvad siger vores lille kosmopolit?” sagde han altid med sin ækle stemme, “ser multiplikationstabellen også sådan ud i den store verden? Eller er den mere elegant’ i Pari’?”

I begyndelsen vidste jeg ikke, at Paris på svensk udtales med et tydeligt s til sidst. I det hele taget lød mit svensk vist lidt komisk i begyndelsen, og de andre drenge grinede og gjorde nar. Selvom jeg taler næsten ligesom dem nu, griner de stadigvæk ad mig.

Dén, der griner allerhøjest, er Algot.

Algot er søn af vores vicevært, og vi bor lige ved siden af hinanden. Jeg bor oppe på tredje sal, og han bor i det hvide træhus nede i gården. Vi kunne altså have været legekammerater. Men det er vi ikke, for han kan ikke fordrage mig.